

E-lukulaitteet tulivat -vain tuore sisältö puuttuu!

Posted on [10.6.2010](#) by [helehilt](#)

Helsingin kaupunginkirjaston toukokuun alussa aloittama e-lukulaitteiden lainauskokeilu on ottanut hienosti tuulta alleen. Turun kaupunginkirjaston viimesyksynä aloittaman kokeilun positiivisten tulosten myötä Helsingissä päätettiin ottaa härkää sarvista. Nyt lainattavissa on 15 lukulaitetta täynnä tekijänoikeusvapaata klassikkokirjallisuutta. Näppituntuma kokeilusta on hyvä, vaikka asiakaskyselyä ei ole vielä tehty.

– Ensimmäisenä päivänä nauratti, kun lainaajat olivat joko nuoria miehiä tai vanhempia rouvia. Eräskin silmämääräisesti lähempänä 80-ikävuotta lähestyvä rouva oli oven takana odottamassa kirjaston aukeamista, **Antti Pakarinen** hymyilee.

Haastattelun aikana oli tarkoitus tutustuttaa ummikko toimittajakin e-lukulaitteiden maailmaan, mutta käsissämme on vain yksi lataamaton lukulaite. Se on ainoa lukulaite mitä talosta löytyy – kaikki muut ovat lainassa.

Lainsuojaton dikimaassa

Kirjastopalveluilla ei ole lain suomia oikeuksia digitaalisessa maailmassa. Vaikka Suomen kansa on antanut [luvan konkreettisten kirjojen lainaamisesta](#), e-aineistojen kohdalla tilanne on täysin toinen. Lisenssit maksavat järjestelmässä, jossa yhteinen hyvä ei aina ole oikeutus. Siksi kirjastojen lukulaitteille ei pysty lataamaan kansan suosikkikirjailijoiden tuotantoa, kuten **Ilkka Remestä**. Itse lukulaitteissa on myös ongelmia – ne ovat käytettävyyssominaisuuksiltaan eri tasoisia ja materiaalin siirto niihin on usein tehty liian monivaiheiseksi.

– Suomihan tulee tässä asiassa auttamattomasti jälkijunassa. Yhdysvalloissa on jo vuosikausia pyörinyt [Overdrive](#), josta saa ladattua äänikirjoja, e-kirjoja, musiikkia ja videoita. Ruotsissa on palvelu, josta saa ladattua myös suosittujen kirjailijoiden tuotantoa, Pakarinen summaa.

Mutta kyllä niitä hyviä puoliakin löytyy ja sen päälle tulevaisuuden visioita. Yksi lukulaite voi sisältää satoja kirjoja säästämällä paperia, energiaa ja aikaa. Lisäksi laite kulkee tilaa viemättä mukavasti laukussa.

– Yliopiston kirjastolle e-lukulaite olisi täydellinen ratkaisu tulevaisuudessa tenttikirjojen lainaamiselle. Kurssin vetäjä tekee kirjalistan, opiskelija kävelee kirjastoon ja lainaa kaikilla aineistolla ladatun e-lukijan itselleen vuodeksi. Lainan vanhenemista ei tarvitse murehtia ja olisihan tuo aivan mahtava paketti opiskelijakäyttöön, **Mace Ojala** visioi.

Yleisien kirjastojen haaste

Pakarisen mukaan tällaiset kokeilut onnistuvat aina, mutta vain koska laitteita on vähän ja ihmiset ovat kiinnostuneita uudesta tekniikasta. Ongelmiin törmätään viimeistään, kun aletaan miettiä palvelua viiden miljoonan asiakkaan kohderyhmälle. Palvelun suunnittelu, julkaisumuodot, määrärahat, lisenssit ja koko ajan hurjaa vauhtia eteenpäin tempoileva tekniikan kehitys muodostavat suuren pähkinän purtavaksi.

– Vaihtoehdot ovat kuitenkin vähissä siihen asti, kunnes kustantajat avaavat pelin, Pakarinen lataa.

Ennen kustantamoiden päätöstä tuoretta sisältöä lukulaitteille ei saada, ainakaan yleisten kirjastojen kautta. Tämä saattaa tyrehdyttää kansan kiinnostuksen nopeastikin. Kuka nyt jaksaisi lukea **Juhani Ahon** tuotantoa päivästä toiseen? Lisäksi suunnittelijoiden olisi syytä avata mielensä syvemmille e-maailman ulottuvuuksille. Monet kriitikot ihmettelevät miksi maailmalla panostetaan pelkkään lukulaitteeseen, kun monia toimintoja mahdollistava hybridi olisi kätevämpi.

– Minulle ”e” tarkoittaa Internetiä. On huvittavaa, kuinka koko ajan pauhataan e-kirja tulosta, kun samaan aikaan surffaat netissä etsimässä tietoa miltä se e-kirjan lukeminen näyttää. Ei ymmärretä, että e-kirja on siinä näytöllä koko ajan, Mace Ojala huomauttaa.

Antti Pakarinen ja Mace Ojala ihmettelevät kannettavien tietokoneiden ja lukulaitteiden mahdollisuuksia.

Kirjoittaja:

Helena Hiltunen

Verkkotoimittaja

Helsingin yliopiston kirjasto

Kuva:

Helena Hiltunen

Comments

0 comments

This entry was posted in [Verkkari 5/2010](#) and tagged [e-aineisto](#), [e-kirjat](#), [e-lehdet](#), [e-lukulaite](#), [Helsingin kaupungin kirjasto](#), [Kirjasto 10](#). Bookmark the [permalink](#).

2 thoughts on “E-lukulaitteet tulivat -vain tuore sisältö puuttuu!”

1. [mace](#) says:

[15.7.2010 at 2:09](#)

Todettakoot vielä, että Helsingin yliopiston käpistelijät (so. tietotekniikan opiskelijat) ovat [saaneet kaikki kätösiinsä miniläppärit](#). Sellaisessa toimivat kaikki e-formaatit. Samoin toimivat myös kirjaston palvelut, esim. aineistotietokannat sekä Nelli. Samaa ei todellakaan voi sanoa ekirjan lukijoista, joiden ystävä en ole.

2. [Helsinki 8](#) says:

[17.8.2010 at 9:42](#)

Mites iPadin lainaaminen? Sen näytöllä lukee kirjoja jo mielellään. Myös valikoima on valtava ja toteutukset hienoja, mitä olen kuvia nähnyt Ameriikasta.